

naturaligvis ikke erkjender dens Berettigelse. Skulde det blive Tilfældet, at vor Udvikling førte til, at den skulde anvendes med Skarp-
hed, troer jeg ikke, at det vilde være uanskel-
ligt at paavise dens Uholdbarhed; men jeg
finder ikke, at det er værd i dette Dieblit at
sinke Tiden med nærmere at udvikle den. —
Jeg havde nær sagt — foreledede og gamle
Betragtning, om hvilken jeg har den Mistænse,
at det vilde være det Heldigste, om man kom
reent bort fra den. Jeg anseer den for at
høre til en Tid, i hvilken man havde et ans-
et Syn paa Sagen, og som Følge deraf og
saa kunde være mere berettiget til at foretage
et saadant Skridt, end man nu er. Men
naar vi altsaa komme til det Resultat, at
Gieren skal have fuld Godtgørelse for sin
solgte Gjenstand; saa ligger det nær, at den
eneste Maade, hvorpaa den virkelige Priis kan
udfindes, er at bringe Gjenstanden til Salg i
den Skikkelse, med de Rettigheder og de For-
pligtelser, der paahviler den for Dieblittet; det
vil altsaa være langt naturligere, for at kom-
me til den rette Erkjendelse af, hvilken Priis
Gjenstanden har, at sætte den til offentligt
Salg saaledes, som den befinder sig i den
nuværende Giers Haand, nemlig som en Gaard,
der er undergivet Fæstetvang. Man vilde da
komme til den Priis, som den virkelig har;
og som en naturlig Følge deraf maatte denne
Priis ogsaa ubestaaet tilfalde Gieren, og der
kan isaafald ikke reises Paastand om, at
Gieren ikke faaer fuld Erstatning. Gjenstan-
den bliver solgt med de Baand, der hviler
paa den, gaaer saaledes over fra den ene til
den Anden, som faaer Eiendommen; gaaer
over som en Gaard med Fæstetvang, indtil
20. Mar er forløbne, den deler Skæbne med
alle andre Selveiergaarde ifølge Loven af
19de Februar 1861. Det er en Selvfølge,
at en saadan Bestemmelse ikke vil kunne faae
Gylbigheid ligeoverfor den nuværende Eier. Han
vilde jo derved komme i den underlige Stilli-
ng, at han kjøbte sit Eget, betalte det, beholdt det,
og saa var Sagen jo ganske den samme; at
lade ham faae Adkomst til for Tillet at blive
fri for Fæstetvang om 20. Mar, fordi Gaarden
hadde gjennemgaaet denne Proces, vilde være
en Uting. Det vilde derimod være naturligt

for det Tilfælde, at Gieren selv kjøber at
bestemme en vis Forholdspart, som han skal
erlægge for at erhverve sig Ret til senere
for Disposition over Gaarden i Eghed med
den Ret, som vilde tilfalde alle Andre. Mit
indrommer jeg, at her er et Inconsequents i
Uendingsforslaget til § 2 under Nr. 10;
thi naar man vil holde paa den, der udtrykte
Tanke ganske consequent; saa vilde deraf følge,
at Gaarden, i det Dieblit Jorddrotten havde
erlagt en Fjerdedeel til Statskassen, skulde
være Selveiendom. Jeg har imidlertid med
Forsæt ikke affattet Uendingsforslaget saaledes,
fordi det just var mig om at gjøre at stille
den Betragtning; jeg har omstillet, i saa skarpt
et Lys, som muligt, og jeg troer, at naar
man seer skarpt derpaa, fremtræder der, om
jeg maa bruge dette Udtryk, en formel Fejl,
paa hvilken man utvivlsomt bliver opmærksom;
saasnart man seer noiere paa Tingene. Men
paa den anden Side har jeg ikke gjort Bed-
tagelsen af en saadan Bestemmelse uanseligere
ved at foreslaae, at den fulde Dispositionsret
over Gaarden som Selveiergaard skulde
indtræde. Jeg anseer det for utvivlsomt, at
Jorddrotten maa underkaste sig de samme Be-
stemmelser som enhver anden Kjøber, at han
i saa Henseende maa være stillet lige med
Andre, saa at den Berettigelse, der indtræder
derved, at Gaarden er undergaaet denne
Proces, ikke indtræder tidligere for ham end
for enhver anden Kjøber. Det er denne Be-
tragtning, der har ført mig til at fremsætte
disse to Uendingsforslag. De to andre For-
slag, jeg har stillet, under Nr. 11 og 12,
betragte Sagen fra et andet Standpunkt.
Der er det rene Retstandpunkt opgiwet, og
der sees der paa Sagen med Ansæt om at
tilveiebringe et saadant Forlig, der kan bringe
Spørgsmaalet til endelig Afgjørelse. Jeg
har troet, at det var rigtigt at gjøre en For-
sjel paa den Forholdspart, som skal betales
til Statskassen, enten Jorddrotten kjøber Gaar-
den, eller Brugereren kjøber den. Det staaer
for mig, som om der her er Anledning til at
gjøre en Forsjel i saa Henseende, men jeg
skal dog isorveien bemærke, at saasnart vi
komme ud over de to første Uendingsforslag,
indtræde vi paa en anden Grund, og naar